

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010388
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010388.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Mariána Dunčka na neverejnom zasadnutí dňa 17. júna 2020 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín podanú proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 20. mája 2020, sp.zn.1Pp/66/2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosť prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 20. mája 2020, sp.zn.1Pp/66/2020 podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodol, že odsúdený D. I. (ďalej len „odsúdený“) sa podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen, sp.zn.0T/38/2018 zo dňa 14.04.2019, trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen, sp.zn.0T/59/2018 zo dňa 04.06.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen, sp.zn.0T/59/2018 zo dňa 19.02.2020. Zároveň okresný súd podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov, nariadil nad odsúdeným probačný dohľad na dobu 12 mesiacov. Súčasne mu ustanovil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a s odkazom § 51 ods. 4 písm. k/ Tr. zák. ustanovil povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

Uvedené uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“) ihneď po jeho vyhlásení voči nemu na verejnom zasadnutí zahlásil sťažnosť. Prokurátor v písomných dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že proti tomuto uzneseniu podal intervenujúci prokurátor v zákonnej lehote sťažnosť. Dôvodom sťažnosti je najmä absencia materiálnej podmienky pre podmienčné prepustenie. Obsahom napadnutého uznesenia prvostupňového súdu vyplýva, že odsúdený vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a dôvodne sa od neho môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, čím bola u neho splnená materiálna aj formálna podmienka k jeho podmienčnému prepusteniu. Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby v Dubnici nad Váhom vyplýva, že síce správanie odsúdeného počas výkonu trestu bolo bezproblémové a slušné, no odsúdený vykazuje nedostatky v morálnom a právnom vedomí, zlyháva u neho najmä ciele v oblasti edukácie. Resocializačná prognóza odsúdeného je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, pričom rizikovými faktormi sú najmä časté požívanie alkoholu, opakovaná trestná činnosť, nízke vzdelanie a dlhy. Záverom hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Dubnica nad Váhom konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie a neodporučil jeho prepustenie. Na verejnom zasadnutí zástupca ústavu konštatoval, že u odsúdeného nedošlo ku žiadnym zmenám a zotrváva na hodnotení bez zmien. Prokurátor je toho názoru, že prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil rizikové faktory u odsúdeného, ako aj jeho resocializačnú prognózu, ktoré v spojitosti s trestnou činnosťou, ktorej sa odsúdený dopustil, neposkytujú záruku, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život, najmä

že sa znova nedopustí trestnej činnosti, tu poukazuje najmä na problémy odsúdeného s požívaním alkoholu. Zo zmyslu inštitútu podmienenečného prepustenia vyplýva, že podmienenečné prepustenie nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie vo výkone trestu bez ohľadu na účel trestu. Tieto skutočnosti odôvodňujú podmienenečné prepustenie len vtedy, keď so zreteľom na ne, ale aj so zreteľom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnená nádej, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je tu pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby Krajský súd Trenčín napadnuté uznesenie Okresného súdu v Trenčíne spisová značka 1 Pp 66/2020 zo dňa 20.05.2020 zrušil a uložil Okresnému súdu v Trenčíne, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

K písomným dôvodom sťažnosti prokurátora sa odsúdený písomne bližšie nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na podklade sťažnosti prokurátora, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 09. júna 2020, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. júna 2020 podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

Krajský súd zistil, že okresný súd správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmienenečné prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti o podmienenečné prepustenie a požiadal, aby bolo jeho žiadosti vyhovené.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienenečné prepustenie každého odsúdeného krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, zakotvil možnosť podmienenečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienenečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu.

Na základe preskúmania výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrhu odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmienenečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Okresný súd správne poukázal na to, že

uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie odsúdeného splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti (nie však nevyhnutnosti) očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestov.

Pokiaľ ide o splnenie ďalších dvoch materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi okresného súdu. Pokiaľ ide o druhú (materiálnu) podmienku krajský súd len zdôrazňuje, že z obsahu hodnotenia ústavu na odsúdeného vyplýva, že výkon trestu odňatia slobody pôsobil a pôsobí na odsúdeného pozitívne.

K tretej (materiálnej) podmienke (splnenie tejto podmienky namieta v sťažnosti prokurátor), že sa môže od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy, krajský súd uvádza, že okresný súd aj túto vyhodnotil správne, hoci v prípade odsúdeného riziko sociálneho zlyhania bolo ústavom ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyhodnotené ako stredné, no okresný súd správne dospel k záveru, že toto riziko nebolo opodstatnene vyhodnotené, nakoľko odsúdený je celkovo ústavom hodnotený kladne, vo výkone trestu je pracovne zaradený s dohľadom mimo ústavu, má vytvorené riadne návyky a vytvoril si podmienky pre zabezpečenie zamestnania v prípade podmiennečného prepustenia. Vo výkone trestu nebol disciplinárne odmenený, ale ani disciplinárne potrestaný. Resocializačná prognóza sa tak javí preto v tomto smere ako priaznivá, v rámci prakticky všetkých bodoch stanovený program zaobchádzania plní a ku svojej trestnej činnosti je kritický. Vzťah s blízkymi sa javí u neho ako podporný a pozitívny. Pokiaľ ide o nízku úroveň právneho a morálneho vedomia, tak okresný súd správne zhodnotil, že z hodnotenia ústavu v jeho súhrne vyplýva, že výkon trestu odňatia slobody bol odsúdenému dostatočným ponaučením, aby v budúcnosti viedol riadny život, zaradil sa do spoločnosti a venoval sa svojej rodine.

S poukazom na uvedené sa preto krajský súd nemohol stotožniť s názorom prokurátora uvedených v dôvodoch jeho sťažnosti, podľa ktorého okresný súd nedostatočne zobral do úvahy fakt, že u menovaného je stredné riziko sociálneho zlyhania, pričom rizikovými faktormi sú u neho najmä časté požívanie alkoholu, opakovaná trestná činnosť, nízke vzdelanie a dlhy, nakoľko odsúdený je vo výkone trestu po prvýkrát. Pokiaľ ide o vytýkanú recidívu, tak odsúdený bol doteraz dvakrát súdne trestaný, pričom jemu uložené tresty odňatia slobody v súčasnosti vykonáva.

Z hľadiska posúdenia, či odsúdený v danom prípade plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, krajský súd v súlade s názorom okresného súdu konštatuje, že z obsahu spisového materiálu nezistil skutočnosti brániace vyvodiť odôvodnený záver o riadnom plnení povinností a o riadnom správaní sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené, a na to, že odsúdený je po prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, trest vykonáva v režime minimálneho stupňa stráženia, v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. podľa názoru krajského súdu niet dôvodu k vyvodeniu záveru, že toto konanie odsúdeného je len prejavom prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody a nie prejavom skutočného polepšenia. V súvislosti s možným očakávaním vedenia riadneho života krajský súd poukazuje na to, že z hodnotenia odsúdeného nevyplývajú žiadne poznatky o problémovom správaní sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, hoci ústav v závere svojho hodnotenia neodporučil odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. S poukazom však na vyššie uvedené ani podľa názoru krajského súdu z obsahu spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by boli kontradiktórne s rozumným záverom v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. o možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd súčasne dospel k záveru, že okresný súd taktiež správne určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov s probačným dohľadom nad jeho správaním na 12 mesiacov a rovnako správne mu uložil obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.